

Tsjielp!!

© Jouke Attenburg

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

Digitale nieuwsbrief editie juni 2026– nr. 185

Foto-impressie Kunst- en Natuurfair op Werk aan het Spel

Zie verslagje bij "Nieuws van het bestuur".

Foto's: Ada Wille, Emmie Nuijen en Kars Veling

NVWC-activiteiten juni 2026

	<p>In juni is er géén Vogels in de buurt-excursie Volgende excursie: 4 juli.</p>
<p>20-06-2026</p> <p>© Carlo van de Weerd</p>	<p>Excursie plantenwerkgroep De derde van vier openbare excursies van de plantenwerkgroep gaat op zaterdag 20 juni naar het Binnenveld en mogelijk ook naar de Blauwe Hel. Deze gebieden zijn gelegen in de Gelderse Vallei in de buurt van Veenendaal. Hier vind je orchideeënrijke stukken, dotterbloemhooiland met waterkruiskruid en andere soorten zoals moeraslathyrus, moerasbeemdgras en blaasjeskruid. We verzamelen om 9.00 uur bij De Steenuil en gaan met eigen vervoer. Wel graag zoveel mogelijk carpoolen. Voor meer informatie kun je een mailtje sturen naar bramschenkeveld@gmail.com.</p>
<p>20-06-2026</p> <p>© Yvonne Rooijen, Urban Sketchers Betuwe</p>	<p>NVWC op Biodiversiteitsfestival Kwekerij Kleikracht Dit festival wordt gehouden op zaterdag 20 juni van 11.00 tot 15.00 uur. Wij zijn daar aanwezig met onze bakfiets met informatiemateriaal over de NVWC. NVWC'ers Ada Wille en Tijn Smeeman verzorgen een aantal activiteiten: Tijn houdt een lezing over (bijzondere) insecten en de waarde van stadsnatuur. Ook verzorgt hij een insectensafari in de moederbedden van de kwekerij. Ada houdt een flits-trip (30-45 minuten) over haar land waar zij vertelt over het Kuilenburger polderplan. De tijden staan op de website en instagram van Kwekerij Kleikracht. De locatie van de kwekerij is Lange Dreef 35, Culemborg. De ingang is aan de Honddijk. Meer informatie over dit Biodiversiteitsfestival kun je vinden onder "Activiteiten van anderen", verderop in deze Tsjielp!!</p>

20-06-2026

© Jeugdwerkgroep NVWC

© Jeugdwerkgroep NVWC

Jeugdactiviteit: Waterbeestjes

Twee keer per jaar gaan wij op zoek naar waterbeestjes! Het water en de planten en dieren die erin leven hebben altijd een grote aantrekkingskracht op de kinderen. Gewapend met schepnet en witte bakken staan de kinderen in de startblokken om direct aan de gang te gaan. Het is moeilijk om te wachten tot na het introductiepraatje

De twee locaties elk jaar zijn Parijsch en de Zump. Op 20 juni gaan we naar de Zump. Omdat wij hier al een aantal jaren achter elkaar zijn geweest, hebben wij een goed beeld van wat er allemaal in het water voorkomt. Hoe gaaf zou het zijn als we voor deze plek een nieuwe soort kunnen vinden die wij nog niet eerder in onze netjes of bakken hebben gevonden.

Gaan jullie met ons samen op zoek? Wij verzamelen op 20 juni om 13.30 uur op de parkeerplaats aan de Pinksterbloem bij de Zump. De activiteit duurt tot 15.30 uur. Als je zelf een schepnet hebt, neem dat mee! En, de Zump kan nat zijn; vergeet je laarzen niet. Opgeven kan via jeugdcoor@nvw.nl. Wij zien jullie graag op 20 juni!

Nieuws uit de natuur (mei 2026)

© Camiel Heunks

© Daniël Beuke

Leuke bijvangst tijdens vogeltelling

Op 2 mei jl. deelde Camiel Heunks een bericht in de appgroep van de Vogelwerkgroep over een leuke voorbijganger. Hij trof tijdens zijn vierde ronde van het BMP (Broedvogel Monitoring Project, een standaardmethode van SOVON voor het inventariseren van broedvogels) in de Baarsewaard een beaver, die op haar/zijn gemak aan het genieten was van een verse wilgentak.

In het werkgebied van de NVWC bevinden zich minimaal vier beverburchten. Een burcht wordt bewoond door een hecht bevergezin, dat meestal bestaat uit drie tot zes bevers en soms zelfs acht. Dit gezin wordt gevormd door de twee ouders, de jongen van het huidige jaar en die van het jaar daarvoor.

[Klik hier](#) of op de afbeelding om het filmpje te bekijken. Zorg dat het geluid aanstaat om de vele zingende vogels te horen!

Winnaars jubileumeditie Big Day

Van vrijdag 8 mei 19:00 uur tot zaterdag 9 mei 17:00 uur stond de jubileumeditie (25 jaar!) van de Culemborgse Big Day op de agenda. De Big Day is een vogelwedstrijd waarbij teams van twee personen in een gebied van ongeveer 80 vierkante kilometer rond Culemborg zoveel mogelijk vogelsoorten proberen te spotten. Daarbij mogen zij alleen gebruik maken van een fiets als vervoermiddel.

Deze jubileumeditie is gewonnen door Astrid Potiek en Bas Engels, oftewel team BaAs, met 111 soorten! Hiermee veroverden zij de wisseltrofee: de Gouden Snip. Hoogtepunten van de door hen geziene of gehoorde soorten: zwarte stern, regenwulp, roerdomp, brilduiker en de vier uilensoorten die in het gebied voorkomen. Astrid en Bas, van harte gefeliciteerd!

In de Hak-al die eind juni verschijnt, komt een uitgebreid artikel over de Big Day.

NVWC-waarneming leidt tot artikel op Nature Today

Op 12 mei gaf Anthonie Stip een 'tip voor de liefhebbers' in de insectenappgroep: op grazige, beschutte plekken met gewone ereprijs kon je kans maken om de dwergglansprietmot te vinden, een zeldzame microvlinder. Ondanks de zeldzaamheid vond Anthonie er die dag 25 op diverse plekken in de omgeving van Fort Everdingen. Je moet goed zoeken, want de beestjes zijn maar enkele millimeters groot. Een voordeel van de lage temperaturen op dat moment: ze zaten veel stil.

In de dagen daarna kwam de één na de andere melding binnen van dit juweeltje van een vlinder, met zijn fluorescerende kleuren en lange antennen. Vanuit de Goilberdingerwaard, Zouweboezem en diverse tuinen. Annette van Berkel en Tijn Smeeman gingen op uitgebreide speurtocht in de parkstrook in Culemborg en vonden daar zelfs 34 individuen, waaronder twee parende stelletjes!

Dit alles leidde tot een artikel op Nature Today door Anthonie en Kars Veling, namens De Vlinderstichting, zodat meer mensen door het hele land op gewone ereprijs gaan zoeken naar de dwergglansprietmot. Mogelijk is het beestje niet zo zeldzaam als op dit moment verondersteld wordt.

Dwergglansprietmotten zijn tot in juni als vlinder te zien, dus ga op zoek naar gewone ereprijs en zijn bijzondere bezoeker!

Je kunt het [hele artikel](#) lezen op Nature Today.

© Tijn Smeeman

© Tijn Smeeman

© Johan de Kruif

© Nestkastenwerkgroep NVWC

© Nestkastenwerkgroep NVWC

© Bas Engels

© Lionne van Drunen

Resultaten 2026 Nestkastproject Vier Dreven en Plantage

Sinds 2020 heeft de Nestkastenwerkgroep mezenkasten hangen langs de vier Dreven en controleert deze op bewoning. Eerst alleen langs de Lange Dreef, later ook op de andere plekken, waar vooral eiken staan. Doel is een natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups door het aantrekken van mezen.

In totaal hangen er nu 58 kastjes. Wij hebben dit jaar gecontroleerd op 30 april en 5 mei. Dit jaar was er sprake van een erg hoog bezettingspercentage t.o.v. vorige jaren. Meestal schommelde dit rond de 50%, maar dit jaar is het opgelopen tot 69%. Wat ook opvalt is het grote aantal pimpelmezen t.o.v. koolmezen en de grote legsels. Er waren zelfs een aantal nesten met ca. 10 jongen.

Uitgaande van zo'n 300 jonge meesjes, die veelal gevoerd worden met rupsjes, zal dit zeker een groot aantal weggevangen processierupsen opleveren. Een mooi resultaat voor deze biologische bestrijding.

Het [hele verslag](#) kun je lezen op onze website.

Controle nestkasten

De nestkastenwerkgroep van de NVWC is sinds medio april iedere week op pad om de nestkasten te controleren op aanwezigheid van eieren of jonge vogels.

De eerste resultaten zijn er: vijf steenuilenkasten zijn bezet en de eerste jongen zijn woensdag 20 mei geringd. Helaas bleken dit jaar twee kasten leeg die jarenlang zijn gebruikt. De torenvalken lijken zich enigszins te herstellen.

Gunstig is dat het een muizenrijk jaar lijkt te zijn; wij vonden veel muizen in de bezette kasten. De kerkuilen komen eind mei en in juni aan de beurt, maar we hebben al een kast gezien waarin minimaal vier jongen aanwezig zijn.

Al onze bosuilkasten waren dit jaar niet bezet, maar dat wil niet zeggen dat er geen bosuilen zijn. Integendeel, er waren verschillende meldingen van bosuilen en jonge exemplaren. Op één plaats zijn er drie jonge bosuilen naar de opvang gebracht en in een tweede geval is dit voorkomen. Wat blijkt, het gaat in de regel om gezonde jonge bosuilen die de nestgelegenheid hebben verlaten, de zogenaamde takkelingen. Zij verspreiden zich steeds verder van het nest maar worden nog gevoerd door de ouders. Zie de foto van een jonge gezonde bosuil op de grond tussen klimop en andere planten. Een van de ouders zat in de boom erboven. Dit was in de wijk Voorkoop. Gelukkig werd een lid van de werkgroep gewaarschuwd en kon er tijdig worden ingegrepen om afvoer naar opvang te voorkomen. **Dringend advies:** bel **niet** de dierenambulance voor gevonden gezonde takkelingen!

[Op onze website](#) staan meer foto's en een iets uitgebreider verslag.

Zeldzaam lieveheersbeestje gevonden in Culemborg

Op 24 mei trof Bas Engels een zeldzaam lieveheersbeestje aan op het nachtvlinderlaken in zijn tuin in de Culemborgse Oranjebuurt: een twaalfvlek-lieveheersbeestje! Dit beestje van iets meer dan twee millimeter groot is mogelijk het eerste in Culemborg waargenomen exemplaar en de op één na noordelijkste in Nederland. En wat schetste de verbazing van Lionne van Drunen, lieveheersbeestjeskenner bij de NVWC: de volgende dag vond ook zij op het nachtvlinderlaken in háár tuin in Ophemert dezelfde soort! Volgens de "[Veldgids Lieveheersbeestjes](#) voor Nederland en Vlaanderen" (op dit moment alleen als Ebook of tweedehands te bestellen) was deze warmteminnende soort lange tijd alleen bekend van enkele waarnemingen in Limburg. De verwachting is dat het beestje door het warmer wordende klimaat verder naar het noorden zal oprukken en dus vaker in onze regio te vinden zal zijn. De onderste foto laat de verhouding in grootte zien tussen het twaalfvlek- (rechts) en het meeldauwlieveheersbeestje, dat ook even langskwam bij Lionne.

Nieuws van het bestuur

© Famlie Kunstman

Hans Kunstman overleden

Eind mei hoorden we dat Hans Kunstman was overleden.

Hans was op meerdere vlakken actief voor de NVWC. Hij was o.a. onze 'soortenman' en zette zich jarenlang in als lid van het bestuur. Als 'soortenman' is hij o.a. samen met Jurgen een jaar lang op pad geweest om zoveel mogelijk soorten in ons werkgebied te ontdekken. Hij ging daarbij intensief bezig met soorten waar minder over bekend was en die moeilijker te herkennen waren. Zo werd Hans ook onze 'paddenstoelenman'. Maar zijn interesses waren veel breder.

We wensen Margreet, zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

Op de website staat een link naar de [rouwkaart](#). De uitvaart is op dinsdag 2 juni a.s.

© Kars Veling

Kunst- en Natuurfair weer groot succes

Onder een stralende zon was er op 24 mei de Kunst- en Natuurfair op Werk aan het Spoel. De NVWC was met veel mensen aanwezig om de bezoekers meer te vertellen over de prachtige natuur in onze omgeving. We hadden onze bakfiets met informatie en voor de kinderen een tafel met voeldoos, het maken van zaadbommetjes en een grabbelton. We gingen ook op pad met bezoekers tijdens zeven wandelingen, excursies, zoektochten en safari's over vogels, planten, vlinders en andere insecten, schelpen en meer. Maartje en Ewoud gingen met flinke groepen kinderen de uiterwaard in. We hebben weer veel mensen kunnen bereiken en kijken tevreden terug. Dit wordt waarschijnlijk wel een jaarlijks terugkerende happening.

Op de website staan [meer foto's](#).

Eerstvolgende bestuursvergadering: maandag 22 juni

Activiteiten en berichten van anderen

Activiteiten

© Stroomhuis Neerijnen

© Karin Verspui

© Website Velt.nu

© Website Velt.nu

© Website NVW Vijfheerenlanden

© Kwekerij Kleikracht

Stroomhuis Neerijnen: 4-28 juni

Expositie van kunstschilder Bert Welmers over "De Waal en andere grote rivieren in Nederland". Voor meer informatie en tijden, klik [hier](#).

Libellentelling: 5-7 juni

Tuintelling.nl organiseert dit weekend de telling voor libellen. Wereldwijd neemt het aantal libellen af; ook in Nederland is deze trend zichtbaar. Tijdens de Libellentelling monitoren we daarom de libellen in de Nederlandse tuinen. Tel je mee? Klik [hier](#) voor meer informatie.

Velt organiseert op 6 en 7 juni:

- Velt-festival

Voor de derde keer wordt het DEEL-Festival op de Fruitproeverij in Rijswijk georganiseerd. Er zijn rondleidingen, kruidenwandeling en delen van planten. Ook wordt de film 'Onder het maaiveld junior, deel 2' getoond. Klik [hier](#) voor meer informatie.

- Velt-ecotuindagen

Op honderden plaatsen in Vlaanderen en Nederland kunnen ecologische tuinen worden bezocht en staan de eigenaars klaar met praktische tuintips en leuke ideetjes. Ook in de buurt van Culemborg kan je een tuin bezoeken, het natuurreservaat Killestein in Beusichem. Klik [hier](#) voor meer informatie en aanmelden. Wil je een andere tuin bezoeken, kan je [hier](#) meer informatie vinden.

Natuur- en Vogelwacht Vijfheerenlanden:

- 7 juni: excursie naar Kampina Oirschot.
- 27 juni: excursie van de Plantenwerkgroep die de flora van de Millingerwaard gaat verkennen.
- 27 juni: Fietsexcursie door de Krimpenerwaard. Een fietstocht van 45 km waarbij aandacht is voor planten en vogels.

Klik [hier](#) voor meer informatie en locaties.

Biodiversiteitsfestival bij Kwekerij Kleikracht: 20 juni

Op zondag 20 juni is er van 11:00 tot 15:00 uur een Biodiversiteitsfestival bij Kwekerij Kleikracht. Er staan verschillende organisaties met een stand, er zijn allerlei activiteiten over de natuur, ook voor kinderen, en je kunt al je tuinvragen voorleggen. Tevens zijn er rondleidingen over de kwekerij en wordt er gezorgd voor een hapje en een drankje. Op dezelfde dag zal PRO Culemborg het Groene Lintje uitreiken tijdens het festival. Dit is een blijk van waardering voor de inwoner, organisatie of bedrijf die/dat zich inzet voor een groen, sociaal of duurzaam Culemborg. Vorig jaar was de NVWC winnaar van het Groene Lintje. Meer informatie over het programma staat [op de website](#) en [op instagram](#), waar je ook informatie over de locatie vindt. Meer informatie over het lintje kan je [hier](#) vinden.

IVN Nieuwegein/IJsselstein: 27 juni

Vogelexcursie naar Zevenhuizen. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Nature Today:

- **Maatregelen voor broedvogels in de Zouweboezem (Provincie Utrecht)**

Het Waterschap Rivierenland, Zuid-Hollands Landschap en provincie Utrecht werken met elkaar samen om de waterkwaliteit te verbeteren en het broedgebied te vergroten voor onder meer de zwarte stern en purperreiger. Om de broedvogels te helpen zijn de afgelopen tijd maatregelen genomen, zoals het baggeren van de Oude

Nieuwsberichten

© Provincie Utrecht

© Dick Noordhof

© Johann Prescher

© Website De Vlinderstichting

© Miri de Brouwer

© Website Vroege Vogels

© Arthur de Bruin en Dick Harrewijn

© Arthur de Bruin en Dick Harrewijn

Zederik en het aanpassen van het maaibeheer in de rietlanden. Klik [hier](#) om het nieuwsbericht te lezen.

- **Resultaten argusvlindertelweekend (De Vlinderstichting)**

In het weekend van 9 en 10 mei vond de 12^e argusvlindertelweekend plaats. In totaal zijn dit weekend meer dan 700 tellingen gedaan verspreid over heel Nederland. De soort is de afgelopen decennia achteruitgegaan, maar de recente tellingen zijn hoopvol. De soort handhaaft zich goed in de duinen en laagveengebieden in het westen van het land. Klik [hier](#) om meer over de resultaten van het telweekend te lezen.

- **Resultaten Vleermuistelling (Zoogdiervereniging)**

In mei heeft ook de jaarlijkse vleermuistelling plaatsgevonden vanuit Tuintelling.nl en de Zoogdiervereniging. Tijdens het telweekend zijn 1061 vleermuizen geteld, meer dan vorig jaar. Het was overigens geen goed weer dit telweekend: er was veel wind, regen en kou. En daar houden vleermuizen niet zo van. Ook deelt de Zoogdiervereniging tips om een tuin geschikt te maken voor vleermuizen. Denk aan bloemen die insecten lokken, een vijver en/of plekjes om weg te kruipen. Klik [hier](#) om het artikel te lezen.

Het 7-vinkjes project

Het afgelopen jaar hebben De Vlinderstichting en Urgenda de handen ineengeslagen om samen te werken in de vorm van het 7-vinkjes project. Twintig boeren krijgen 10 jaar de tijd om aan de 7-vinkjes voor natuurinclusieve en regeneratieve landbouw te gaan voldoen. Deze vinkjes zijn in het kort: goede zorg voor bodem, stoppen met fossiele kunstmest, plant bomen waar het kan, gebruik 10% van de grond voor heggen, hagen, poelen, bloemstroken e.d., koeien lopen buiten op gezonde graslanden en zijn 3000 uur per jaar buiten. De deelnemers krijgen hiervoor een vergoeding. Speciaal voor kleine bedrijven die extra bijdragen aan gezond voedsel en biodiversiteit is er een hogere vergoeding. Over het project kan je [hier](#) meer lezen.

Vroege Vogels:

- **De bedwelmende geur van een zeldzame zandbij**

Op de website van Vroege Vogels staat een leuk filmpje over de dageraadzandbij. Deze vliegt in het vroege voorjaar en voedt zich dan met katjes van boswilgen. Die groeien nu in de Zeeuwse Delta, zoals de Slikken van de Heen. Klik [hier](#) om het filmpje te bekijken.

- **Natuurdocumentaire: "Sloot"**

Onderwaternatuur van de sloot wordt steeds zeldzamer. Een sloot herbergt een enorme biodiversiteit en is een ecosysteem op zich. Meteen een flinke kanttekening: met heel veel, zo niet de meeste sloten, gaat het door de dalende waterkwaliteit helemaal niet goed. Om ons allemaal bewust te maken van het belang van een natuurrijke sloot, heeft het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht een korte film laten maken die in ruim 11 minuten laat zien waarom sloten zo belangrijk zijn voor de natuur in Nederland. Het hele artikel is [hier te lezen](#) en de documentaire "Sloot" [vind je hier](#).

Colofon

Verschijsing	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 700 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wil je meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wil je lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.